

110

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 21 maja 1983 r.

w sprawie zasad organizowania i funkcjonowania pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych w uspołecznionych zakładach pracy oraz obowiązków tych zakładów wobec pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych

Na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 1982 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 32, poz. 216) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W uspołecznionych zakładach pracy tworzone są pracownicze kasy zapomogowo-pożyczkowe, zwane dalej w skrócie „PKZP”.

2. W zakładzie pracy działa jedna PKZP. W przedsiębiorstwach wielozakładowych może działać więcej niż jedna PKZP.

§ 2. 1. Do utworzenia PKZP wymagana jest przynależność co najmniej 30 pracowników.

2. Zakłady pracy, w których przynależność do PKZP deklaruje mniej niż 30 pracowników, mogą tworzyć międzyzakładowe PKZP.

3. Uchwałę w sprawie utworzenia międzyzakładowej PKZP podejmuje walne zebranie członków (kandydatów) PKZP zainteresowanych zakładów pracy.

§ 3. 1. Członkami PKZP mogą być pracownicy oraz emeryci i renciści — byli pracownicy zakładu.

2. Zasady organizacji i działania PKZP określa jej statut uchwalony przez walne zebranie członków (delegatów).

3. Ramowy statut PKZP stanowi załącznik do zarządzenia.

§ 4. Nadzór społeczny nad PKZP sprawuje związek zawodowy. Zarząd PKZP przedstawia związkowi zawodowemu raz w roku sprawozdanie ze swej działalności.

§ 5. 1. PKZP posiada rachunek bankowy, otwierany na wniosek zarządu. Zarząd wskazuje osoby uprawnione do dysponowania tym rachunkiem.

2. Wzory podpisów osób uprawnionych do dysponowania rachunkiem PKZP zatwierdza zarząd.

§ 6. 1. PKZP w swej działalności korzysta z nieodpłatnej pomocy zakładu pracy, w którym jest utworzona.

2. Do obowiązków zakładu pracy należy w szczególności:

- 1) zapewnienie pomieszczeń biurowych i odpowiednio zabezpieczonego miejsca na przechowywanie pieniędzy oraz dostarczenie druków i formularzy,
- 2) transport pieniędzy z banku,
- 3) prowadzenie księgowości, obsługi kasowej i prawnej,
- 4) potrącanie w listach płac, listach wypłat zasiłków chorobowych i zasiłków wychowawczych wkładów miesięcznych i rat pożyczek, przyjmowanie wpłat wnoszonych przez emerytów i rencistów oraz osoby przebywające na urloпах wychowawczych, regularne odprowadzanie sum z tego tytułu na rachunek bankowy PKZP, informowanie przynajmniej raz w roku członków PKZP o stanie ich wkładów i zadłużen.

3. Jeżeli w skład PKZP wchodzi pracownicy kilku zakładów pracy, koszty jej funkcjonowania ponoszą te zakłady proporcjonalnie do liczby członków. Obowiązki określone w ust. 2 pkt 1—3 należą do zakładu pracy, który ma największą liczbę członków PKZP.

§ 7. 1. PKZP ma prawo przyjmować subwencje i darowizny.

2. Za zobowiązania PKZP odpowiadają jej członkowie solidarnie do wysokości swoich wkładów.

3. PKZP nie odpowiada za szkody wynikające z nie dopełnienia przez zakład pracy obowiązków, o których mowa w § 6 ust. 2.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: S. Ciosek

Załącznik do zarządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 21 maja 1983 r. (poz. 110)

RAMOWY STATUT PRACOWNICZEJ KASY ZAPOMOGOWO-POŻYCZKOWEJ

I. Postanowienia ogólne

§ 1. Celem PKZP jest propagowanie oszczędności i gospodarności oraz udzielanie członkom pomocy materialnej w formach ustalonych w statucie, wychowywanie członków w duchu koleżeństwa oraz wzajemnej pomocy.

§ 2. PKZP realizuje swoje cele przez udzielanie pożyczek długo- i krótkoterminowych oraz zapomóg, w miarę posiadanych środków.

§ 3. Członkowie PKZP wplacają wpisowe i miesięczny wkład członkowski w kwocie ustalonej przez walne zebranie, jednak nie niższej niż 1% otrzymywanego wynagrodzenia, renty lub emerytury.

§ 4. 1. Środki pieniężne PKZP, znajdujące się na rachunku bankowym, podlegają oprocentowaniu w wysokości ustalonej odrębnymi przepisami.

2. Wkład członkowski oraz pożyczka udzielona członkowi PKZP nie są oprocentowane.

II. Członkowie PKZP

§ 5. Członkiem PKZP może być każdy pracownik oraz emeryt i rencista — były pracownik zakładu pracy.

§ 6. 1. Członkowie przyjmowani są na podstawie złożonej deklaracji przystąpienia do PKZP.

2. Decyzję o przyjęciu podejmuje zarząd PKZP nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia deklaracji.

§ 7. 1. Członek PKZP jest obowiązany:

- 1) wpłacić wpisowe,
- 2) wpłacać miesięczny wkład członkowski lub wyrazić zgodę na potrącanie wkładu z wynagrodzenia za pracę, zasiłku chorobowego lub zasiłku wychowawczego,
- 3) dbać o rozwój PKZP i usprawnianie jej pracy,
- 4) ściśle przestrzegać przepisów statutu oraz postanowień organów PKZP.

2. Postanowienie ust. 1 pkt 1 nie dotyczy członków PKZP, którzy przenoszą swoje wkłady z poprzedniego miejsca pracy.

§ 8. Członek PKZP ma prawo:

- 1) gromadzić oszczędności w PKZP według zasad określonych w statucie,
- 2) korzystać z pożyczek oraz innych form pomocy stosowanych przez PKZP,
- 3) w razie wydarzeń losowych ubiegać się o udzielenie zapomogi bezzwrotnej na zasadach stosowanych w PKZP,
- 4) brać udział w obradach walnego zebrania,
- 5) wybierać i być wybieranym do zarządu PKZP i komisji rewizyjnej.

§ 9. Uprawnienia określone w § 8 pkt 1, 4 i 5 członek PKZP nabywa z chwilą przyjęcia w poczet członków. Pozostałe uprawnienia określone w § 8 członek PKZP nabywa po wpłaceniu wpisowego i dwóch kolejnych wkładów miesięcznych.

§ 10. Skreślenie z listy członków PKZP następuje:

- 1) na pisemne żądanie członka PKZP,
- 2) w razie rozwiązania stosunku pracy, z wyjątkiem przejścia na emeryturę lub rentę,
- 3) w razie śmierci członka PKZP,
- 4) na skutek decyzji zarządu PKZP, powziętej w wyniku niedopełnienia przez członka obowiązków określonych w § 7.

§ 11. Członkowie PKZP skreśleni z listy członków na własne żądanie mogą być ponownie przyjęci do PKZP:

- 1) po upływie 3 miesięcy od dnia skreślenia — po wpłaceniu 50% wycofanego uprzednio wkładu członkowskiego,
- 2) po upływie 6 miesięcy od dnia skreślenia — na zasadach ogólnych.

§ 12. Osobom skreślonym z listy członków PKZP przysługuje zwrot ich wkładów członkowskich po upływie 2 miesięcy od dnia skreślenia z listy członków.

§ 13. Osoby skreślone z listy członków PKZP powinny odebrać swoje wkłady najpóźniej w ciągu 12 miesięcy od dnia skreślenia. Jeżeli były członkiem PKZP nie odbierze swoich wkładów w tym terminie, zarząd PKZP po zatwierdzeniu bilansu PKZP za rok, w którym nastąpiło skreślenie członka z listy PKZP, nie podjęte wkłady przenosi na fundusz rezerwowy określony w § 33.

§ 14. Członkowie PKZP, których stan wkładów osiągnął co najmniej 150% miesięcznego wynagrodzenia, mogą wycofać 50% ich stanu.

§ 15. 1. Emeryci i renciści pozostający członkami kasy mogą być zwolnieni od dokonywania wpłat miesięcznych wkładów członkowskich z zachowaniem prawa do

korzystania z pożyczek do wysokości zgromadzonego wkładu.

2. W stosunku do członków PKZP przebywających na urlopiach bezpłatnych, macierzyńskich i wychowawczych można zawiesić obowiązek wpłacania miesięcznych wkładów członkowskich do czasu podjęcia pracy. Osoby korzystające z tego zwolnienia mogą otrzymać pożyczkę do wysokości zgromadzonego wkładu członkowskiego.

III. Organy PKZP

§ 16. 1. Organami PKZP są:

- 1) walne zebranie członków,
- 2) zarząd PKZP,
- 3) komisja rewizyjna.

2. Jeżeli PKZP liczy więcej niż 150 członków, zamiast walnego zebrania członków zarząd może zwołać walne zebranie delegatów. Liczbę delegatów ustala pierwsze walne zebranie członków PKZP.

§ 17. 1. Uchwały organów PKZP zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków (delegatów).

2. Zarząd i komisja rewizyjna pochodzą z wyboru.

3. Wybory w PKZP odbywają się w sposób jawny lub tajny.

§ 18. 1. Kadencja zarządu i komisji rewizyjnej trwa trzy lata. W trakcie kadencji członek organu PKZP może być odwołany z powodu niewłaściwego pełnienia obowiązków. W razie odwołania członka organu PKZP, zręczenia się pełnienia funkcji lub w razie ustania stosunku pracy, przeprowadza się wybory uzupełniające.

2. Zmian w składzie zarządu i komisji rewizyjnej dokonuje walne zebranie członków (delegatów).

3. Członkowie organów PKZP swoje czynności wykonują społecznie.

A. Walne zebranie członków (delegatów)

§ 19. 1. Walne zebranie członków (delegatów) może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

2. Zwyczajne walne zebranie zwołuje zarząd co najmniej raz w roku.

§ 20. 1. Nadzwyczajne walne zebranie zwołuje:

- 1) zarząd PKZP w razie potrzeby lub na żądanie:
  - a) komisji rewizyjnej,
  - b) $\frac{1}{3}$ liczby członków PKZP,
  - c) związku zawodowego,
- 2) komisja rewizyjna w razie zawieszenia zarządu.

2. Nadzwyczajne walne zebranie zwołuje się nie później niż w ciągu miesiąca od dnia zgłoszenia żądania i nie wcześniej niż po 5 dniach od zawiadomienia członków PKZP o zebraniu.

§ 21. Do kompetencji walnego zebrania należy:

- 1) uchwalanie statutu i wprowadzanie w nim zmian,
- 2) wybór i odwoływanie członków zarządu PKZP oraz członków komisji rewizyjnej,
- 3) zatwierdzanie sprawozdań i bilansów rocznych,
- 4) przyjmowanie sprawozdań zarządu z bieżącej działalności oraz sprawozdań i wniosków komisji rewizyjnej,
- 5) w razie powstania szkód i strat, rozpatrywanie ich przyczyn oraz podejmowanie decyzji w sprawach ich pokrycia,
- 6) podejmowanie uchwał w sprawach dotyczących likwidacji PKZP.

B. Zarząd

§ 22. 1. Zarząd PKZP składa się co najmniej z 3 członków.

2. Zarząd PKZP na pierwszym posiedzeniu wybiera ze swego grona przewodniczącego, sekretarza i skarbnika.

§ 23. 1. Posiedzenia zarządu odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu. Z każdego posiedzenia zarządu sporządza się protokół.

2. Do udziału w posiedzeniach zarządu zaprasza się przedstawiciela związku zawodowego z głosem doradczym.

§ 24. 1. Do kompetencji zarządu należy:

- 1) przyjmowanie członków PKZP i skreślanie ich z listy,
- 2) prowadzenie ewidencji członków PKZP,
- 3) prowadzenie polityki w zakresie udzielania świadczeń,
- 4) przyznawanie pożyczek i ustalanie okresów ich spłaty,
- 5) podejmowanie decyzji w sprawie prolongaty spłaty pożyczek,
- 6) przyznawanie bezzwrotnych zapomóg,
- 7) sprawowanie kontroli nad terminowym i właściwym dokonywaniem wpłat i wypłat oraz księgowaniem tych operacji,
- 8) podpisywanie dyspozycji pieniężnych i innych dokumentów,
- 9) zwolywanie walnych zebrań członków (delegatów),
- 10) składanie walnemu zebraniu sprawozdań z działalności bieżącej oraz przedstawianie bilansów rocznych do zatwierdzenia,
- 11) rozpatrywanie okresowych sprawozdań finansowych,
- 12) reprezentowanie interesów PKZP wobec kierownika zakładu pracy,
- 13) ustosunkowywanie się do wniosków i ustaleń komisji rewizyjnej,
- 14) współdziałanie ze związkiem zawodowym oraz przedstawianie mu raz w roku sprawozdania z działalności PKZP,
- 15) współdziałanie z pracownikami wyznaczonymi przez zakład pracy do prowadzenia księgowości, obsługi kasowej i prawnej PKZP,
- 16) prowadzenie innych spraw PKZP.

2. Zarząd PKZP reprezentuje interesy PKZP na zewnątrz zakładu pracy.

§ 25. W sprawach dotyczących członkostwa PKZP, pożyczek i zapomóg bezzwrotnych ze środków PKZP decyzje zarządu są ostateczne.

C. Komisja rewizyjna

§ 26. 1. Komisja rewizyjna PKZP składa się co najmniej z 3 członków.

2. Komisja rewizyjna na pierwszym posiedzeniu wybiera ze swego grona przewodniczącego i sekretarza.

§ 27. Przewodniczącemu komisji rewizyjnej lub delegowanemu przez niego członkowi komisji przysługuje prawo uczestniczenia w posiedzeniach zarządu PKZP z głosem doradczym.

§ 28. 1. Komisja rewizyjna PKZP jest organem kontrolującym działalność finansową zarządu PKZP; jej podstawowymi zadaniami są: ochrona mienia PKZP, kontrola przestrzegania przez zarząd postanowień statutu, czuwanie nad prawidłowym udokumentowaniem wszystkich wpłat i wypłat oraz terminowym prowadzeniem obsługi kasowej i księgowości PKZP przez zakład pracy.

2. Komisja rewizyjna składa na walnym zebraniu członków (delegatów) PKZP sprawozdanie ze swej działalności oraz ustosunkowuje się do działalności zarządu PKZP.

3. Komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę działalności PKZP co najmniej raz na kwartał.

§ 29. W razie stwierdzenia, że zarząd PKZP w swej działalności finansowej nie przestrzega przepisów prawa, lub gdy działalność zarządu jest sprzeczna z interesem społecznym, komisja rewizyjna zawiesza zarząd PKZP w działalności i zwołuje nadzwyczajne walne zebranie członków (delegatów) w terminie 14 dni od dnia zawieszenia zarządu.

IV. Fundusze PKZP

§ 30. Na środki finansowe PKZP składają się następujące fundusze własne:

- 1) fundusz oszczędnościowo-pożyczkowy,
- 2) fundusz zapomogowy,
- 3) fundusz rezerwowy,
- 4) inne fundusze, przewidziane w statucie PKZP.

§ 31. 1. Fundusz oszczędnościowo-pożyczkowy powstaje z wkładów członkowskich i przeznaczony jest na udzielanie pożyczek gotówkowych.

2. Wkłady członkowskie, wnoszone w wysokości i terminach ustalonych w statucie PKZP, zapisuje się na imiennym rachunku członka PKZP.

3. Wkłady członków będących pracownikami potrącane są z ich wynagrodzenia, zasiłku chorobowego lub wychowawczego.

4. Emeryci i renciści wpłacają swoje wkłady w kasie PKZP lub przekazują na rachunek bankowy PKZP.

§ 32. 1. Fundusz zapomogowy powstaje:

- 1) z oprocentowania środków PKZP na rachunku bankowym,
- 2) z odsetek od lokaty wolnych środków na książeczce oszczędnościowej,
- 3) z odpisów funduszu rezerwowego PKZP,
- 4) z dobrowolnych wpłat członków, subwencji, darowizn i innych wpływów.

2. Fundusz zapomogowy przeznaczony jest na udzielanie zapomóg członkom PKZP w razie szczególnych wydarzeń losowych.

§ 33. 1. Fundusz rezerwowy powstaje z wpłat wpisowego, wnoszonych przez członków wstępujących do PKZP, z nie doręczonych zwrotów wkładów członkowskich oraz odsetek zasądzonych przez sąd za nie spłacone pożyczki.

2. Fundusz rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie szkód i strat, nieściągalnych zadłużeń członków oraz na odpis na fundusz zapomogowy. O wysokości odpisu na fundusz zapomogowy decyduje walne zebranie.

3. Wkłady członkowskie przeniesione na fundusz rezerwowy mogą być wypłacone ich właścicielowi w ciągu 10 lat od przeniesienia na ten fundusz. Po tym okresie nie pobrane przez członków wkłady przechodzą na własność PKZP.

§ 34. Środki pieniężne PKZP przechowuje się na rachunku bankowym i na książeczkach oszczędnościowych.

V. Udzielanie świadczeń i likwidacja zadłużeń PKZP.

§ 35. 1. PKZP udziela pożyczek krótko- i długoterminowych.

2. Pożyczek długoterminowych udziela się na okres nie dłuższy niż 36 miesięcy.

§ 36. 1. Udzielone pożyczki podlegają spłacie w terminach i ratach ustalonych przy ich przyznawaniu.

2. Członkom PKZP będącym pracownikami raty pożyczki potrąca się z wynagrodzenia, zasiłku chorobowego lub zasiłku wychowawczego.

3. Emeryci i renciści obowiązani są wpłacać raty pożyczki gotówką w kasie PKZP lub przekazywać należne raty na rachunek bankowy PKZP.

§ 37. 1. Wysokość pożyczek długoterminowych nie może przekroczyć sumy trzykrotnego wynagrodzenia, trzykrotnej renty lub emerytury oraz zgromadzonego wkładu członkowskiego.

2. Decyzję ustalającą górną wysokość udzielanych przez PKZP pożyczek oraz warunki i okresy ich spłacania podejmuje walne zebranie, uwzględniając faktyczne możliwości finansowe PKZP.

§ 38. Nowej pożyczki długoterminowej można udzielić dopiero po spłaceniu pożyczki poprzednio pobranej. Wyjątek stanowią pożyczki uzupełniające.

§ 39. W wypadkach uzasadnionych wydarzeniami losowymi zarząd PKZP na wniosek zadłużonego członka PKZP może odłożyć spłatę pożyczki na okres do 6 miesięcy. Jeżeli zadłużenie przewyższa stan wkładów członka PKZP, wniosek o prolongatę spłaty powinien bezwzględnie zawierać zgodę poręczycieli pożyczki.

§ 40. 1. Wniosek o udzielenie pożyczki powinien być złożony na właściwym formularzu, zawierającym zobowiązanie spłaty oraz wyrażenie zgody na potrącanie spłat pożyczki z wynagrodzenia, z zasiłku chorobowego lub zasiłku wychowawczego, a w razie skreślenia z listy członków — zgody na natychmiastowe uregulowanie zadłużenia pozostałego do spłaty. Jeżeli suma pożyczki przewyższa wysokość wkładu pożyczkobiorcy, jest on obowiązany przedstawić poręczenie dwóch członków PKZP lub złożyć weksle gwarancyjne, gdy PKZP stosuje taką formę zabezpieczenia.

2. Poręczyciele obowiązani są wyrazić zgodę na potrącenie im z wkładów lub wynagrodzenia za pracę (zasiłku chorobowego i zasiłku wychowawczego) poręczonej pożyczki w razie niespłacenia jej przez dłużnika — na zasadach ustalonych dla dłużnika.

3. Poręczycielami nie mogą być członkowie zarządu PKZP i komisji rewizyjnej, pracownicy w okresie wypowiedzenia pracy i bezpłatnego urlopu oraz osoby prowadzące księgowość PKZP.

§ 41. 1. Członek PKZP może być jednocześnie poręczycielem tylko 2 pożyczek.

2. Zarząd PKZP wstrzymuje wypłatę wkładów poręczycielom skreślonym z listy członków PKZP, gdy dłużnik, któremu udzielili poręczenia, zadłużenia nie spłaca.

§ 42. Wnioski o udzielenie pożyczek lub zapomóg należy rozpatrywać nie później niż w ciągu 30 dni od dnia ich złożenia, z uwzględnieniem terminów posiedzeń zarządu PKZP.

§ 43. 1. PKZP może w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych wydarzeniami losowymi, udzielać pożyczek uzupełniających członkom PKZP zadłużonym z tytułu pożyczki długoterminowej. Decyzję w sprawie przyznania pożyczki uzupełniającej podejmuje zarząd w drodze uchwały.

2. Pożyczek uzupełniających PKZP udziela według następujących zasad:

- 1) łączna suma zadłużenia nie może przewyższać maksymalnej wysokości pożyczki długoterminowej, udzielanej przez PKZP i przysługującej pożyczkobiorcy,
- 2) warunkiem udzielenia pożyczki uzupełniającej jest poręczenie jej spłaty przez te same osoby, które poręczyły pożyczkę nie spłaconą; w razie odmowy lub niemożliwości uzyskania takiego poręczenia od tych samych osób, z nowo udzielonej podwyższonej pożyczki powinna być potrącona część zadłużenia poprzednio udzielonej pożyczki.

3. Udzielenie pożyczki uzupełniającej powoduje konieczność ponownego ustalenia wysokości rat i okresu spłaty całości zadłużenia.

§ 44. 1. Pożyczek krótkoterminowych, tzw. chwilówek, udziela się według następujących zasad:

- 1) pożyczka krótkoterminowa może być udzielona do wysokości posiadanego wkładu, nie przekraczającej jednak 25% wynagrodzenia, zasiłku chorobowego lub wychowawczego,
- 2) pożyczka krótkoterminowa podlega jednorazowej spłacie z najbliższego wynagrodzenia, zasiłku chorobowego lub wychowawczego,
- 3) pożyczka krótkoterminowa dla emeryta i rencisty nie może przekroczyć wysokości jego wkładu członkowskiego nie obciążonego pożyczką,
- 4) niespłacenie pożyczki krótkoterminowej przez emeryta i rencistę w ciągu 2 miesięcy powoduje potrącenie jej z wkładu członkowskiego,
- 5) pożyczka krótkoterminowa do wysokości wkładu członkowskiego nie obciążonego pożyczką długoterminową nie wymaga poręczenia spłaty.

2. Przyznanie pożyczki krótkoterminowej może nastąpić poza posiedzeniem zarządu, na podstawie decyzji 3 członków zarządu, w tym skarbnika.

3. Jeżeli okaże się, że wysokość wynagrodzenia, zasiłku chorobowego, zasiłku wychowawczego należnego pracownikowi, który otrzymał pożyczkę krótkoterminową, uniemożliwia łączne potrącenie pożyczki krótkoterminowej i raty pożyczki długoterminowej, pierwszeństwo spłaty ma pożyczka krótkoterminowa.

§ 45. W razie skreślenia z listy członków PKZP członka posiadającego zadłużenie, zadłużenie to podlega potrąceniu z wkładów.

§ 46. W razie skreślenia z listy członków PKZP na wniosek członka, spłata zadłużenia jest natychmiast wymagalna, niezależnie od terminów spłaty ustalonych przy udzielaniu pożyczki. Na rachunek tego zadłużenia zalicza się posiadane wkłady, a resztę potrąca z najbliższego wynagrodzenia (zasiłku chorobowego, zasiłku wychowawczego) dłużnika.

§ 47. Jeżeli zobowiązany do spłaty zadłużenia wobec PKZP zadłużenia tego nie spłaca, należy wezwać go na piśmie do uregulowania należności, wyznaczając termin spłaty. Kopię tego wezwania należy doręczyć poręczycielom. W razie niedokonania wpłaty w wyznaczonym terminie, zarząd PKZP ma prawo pokryć to zadłużenie z obciążeniem wkładów solidarnie odpowiedzialnych poręczycieli.

§ 48. W razie śmierci członka PKZP jego zadłużenie nie podlega spłacie przez poręczycieli zobowiązania. Zapłaty tego zadłużenia po potrąceniu wkładów można dochodzić od spadkobierców zmarłego. W razie trudności w ściąganiu można zadłużenie umorzyć, pokrywając sumę zadłużenia z funduszu rezerwowego.

§ 49. W razie konieczności wniesienia do sądu sprawy z powodu niespłacenia pożyczki przez członka PKZP, w imieniu i w interesie PKZP występuje upoważniony członek zarządu PKZP lub inna upoważniona osoba.

VI. Likwidacja PKZP

§ 50. 1. W razie likwidacji zakładu pracy, PKZP przechodzi w stan likwidacji na podstawie uchwały walnego zebrania.

2. Likwidacja PKZP może nastąpić również w razie spadku liczby członków poniżej 30, jeżeli nie podjęto uchwały o utworzeniu międzyzakładowej PKZP.

3. Z dniem podjęcia uchwały o likwidacji PKZP przestaje się przyjmowania wkładów członkowskich, wypłat pożyczek i zapomóg oraz przyjmowania nowych członków.

§ 51. W celu przeprowadzenia likwidacji PKZP walne zebranie powołuje komisję likwidacyjną w składzie co najmniej 3 osób.

§ 52. Do działalności komisji likwidacyjnej mają odpowiednie zastosowanie postanowienia statutu dotyczące zarządu PKZP. Likwidacja ma na celu zakończenie spraw bieżących, spłatę zobowiązań oraz ściągnięcie wierzytelności.

§ 53. Decyzję o likwidacji PKZP, z podaniem składu komisji likwidacyjnej i miejsca jej urzędowania, wezwaniem dłużników do spłaty należności oraz wyznaczeniem trzymiesięcznego terminu zgłoszenia roszczeń wierzycieli, należy podać do wiadomości wszystkich członków. Decyzję o likwidacji międzyzakładowej PKZP należy również ogłosić w prasie.

§ 54. Likwidacja PKZP powinna być zakończona w ciągu 6 miesięcy od dnia podjęcia uchwały o likwidacji PKZP. W uzasadnionych wypadkach termin ten może być przedłużony postanowieniem komisji likwidacyjnej, nie dłużej jednak niż o dalsze 2 miesiące.

§ 55. Środki funduszy zapomogowego i rezerwowego po całkowitym rozliczeniu należności, zobowiązań i wkładów członkowskich należy przekazać na cele społeczne.

VII. Postanowienia końcowe

§ 56. 1. Księgowość PKZP obejmuje ewidencję wpływów i wydatków oraz imienne rachunki członków.

2. Księgowość PKZP prowadzona jest w sposób kompletny, obejmujący wszystkie operacje finansowo-rozliczeniowe. Zapisy dokonywane są na kontach głównych (syntetycznych) i szczegółowych (analitycznych), w dziennikach, rejestrach i innych urządzeniach, obowiązujących w wybranej metodzie księgowości.

3. Podstawę zapisów księgowych stanowią prawidłowo sporządzone dowody księgowe.

4. Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

§ 57. Księgowości PKZP nie mogą prowadzić członkowie zarządu i komisji rewizyjnej, a także osoba prowadząca kasę PKZP.

§ 58. 1. Bilanse PKZP podpisuje zarząd, księgowy odpowiedzialny za rachunkowość oraz komisja rewizyjna, po przeprowadzeniu kontroli działalności PKZP. Protokół kontroli dołącza się do bilansu.

2. Bilanse PKZP parafuje organ związku zawodowego.

3. Bilans roczny podlega zatwierdzeniu przez walne zebranie członków (delegatów).

§ 59. PKZP używa pieczęci podłużnej z nazwą i adresem zakładu pracy, w którym została utworzona.